

Ваша Святосте Патріарху
Української Православної Церкви Київського Патріархату Філарете!

Преосвященні владыки та всечесніші отці!

Достойна президіє та шановні делегати і гості V Всесвітнього форуму українців!

Цьогорічний V Всесвітній форум українців проходить напередодні ювілейної 20-ої річниці найголовнішого національного свята українського народу - Дня незалежності України.

Місяць тому заступник керівника Партії регіонів Вадим Колесніченко заявив у Верховній Раді, що *“на сьогоднішній день незалежність нічого не принесла, тільки 20 років проїдалось те, що отримали від СРСР”*.

На це хочу відповісти, що український народ хіба тільки отримав від СРСР в минулому столітті понад сімдесят років тяжкого російсько-комуністичного терору, який включав геноцид та голодомори; який включав період *“розстріляного відродження”*, коли були знищені найкращі діячі науки, культури і мистецтва; який включав час, коли обидві наші історичні Церкви, православна і греко-католицька, були заборонені і примушені, як за часів римського цесаря Нерона, іти в катакомби; який включав часи ежовщини; який включав безпощадне нищення всяких проявів українського національного духу по Другій Світовій Війні; а вже під час так званої *“перестройки”* - Чорнобильську трагедію, коли радянський режим віддав перевагу параду 1-го травня над людським життям та охороною молоді та дітей.

Отож подякуймо Всевишньому за те, що наш народ позбувся такого нелюдяного режиму та просімо Його словами нашого духовного Гімну:

*Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни...
В чистій любові до краю,
Ти нас, Боже, зрости.*

Акт незалежності України 24 серпня 1991 р. належить до найважливіших здобутків в історії українського народу, бо він дав йому нагоду бутим господарем на своїй землі та самостійно вирішувати свою долю.

Відновлення незалежності України було дуже важливим для української діаспори, що є невід'ємною частиною українського народу. Протягом усього свого існування вона жила Україною та безперестанно і наполегливо робила все можливе, щоб Україна стала вільною і самостійною. Окрім того, західний світ почав трактувати нас як нащадків державного українського народу, а не як етнічну групу колишньої Австро-Угорської, Польської чи Російської держав.

Акт 24 серпня 1991 р. став вагомою подією не тільки для українського народу, але й для багатьох інших, поневолених Росією народів. Бо й справді, відновлення незалежності України в 1991 р. започаткувало нову еру в світовій політиці та спричинилося до повалення *“імперії зла”*, яка розпалася на 15 вільних держав.

Мій батько часто пригадує, що найважливішим досягненням за останні 20 років є кожен рік, кожен місяць і кожен день незалежної України, за яку боролися і поклали на жертівник своє життя мільйони українських синів і дочок.

Тому ми повинні схилити голови перед борцями усіх формацій, які боролися за Українську самостійну соборну державу. Зокрема треба вшанувати воїнів ОУН-УПА та їх легендарних провідників Степана Бандеру і Романа Шухевича, які під кличем “Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї” воювали проти двох Голіятів – нацистської Німеччини та комуністичної Росії та яких теперішні владні структури незалежної України до тої міри зневажають, що відбирають у них звання “Герой України”. Потрібно також згадати усі жертви тоталітарних - радянського та нацистського - режимів, а зокрема всі жертви Голодомору 1932-33 років, який без усякого сумніву був геноцидом українського народу, спрямованим на його упокорення та довічну залежність.

Світовий Конгрес Українців, чи СКУ, який є найвищою надбудовою 20-ти мільйонної української діаспори та координує діяльність своїх складових організацій у 32-ох країнах світу і вже 44 роки представляє її інтереси, бере участь у цьому форумі, щоб дати відчуття, що українська діаспора бажає відзначити 20-ту річницю незалежності з українським народом в Україні і з ним вирішувати нашу подальшу спільну долю.

З великою прикрістю мушу ствердити, що для української патріотичної спільноти це свято не є таким радісним, як повинно бути, бо сьогодні Україна переживає ще одну кризу.

З приходом у 2010 р. нової влади, в Україні було значно змінено державну політику відносно багатьох важливих напрямків. Нинішні владні структури підривають суверенітет України та здійснюють наступ на здобутки демократії, про що свідчать наступні факти:

Перше: підписання Харківської угоди, яка на чверть століття продовжує перебування імперського російського війська в Криму та порушує Статтю 17 Конституції про захист суверенітету і територіальної цілісності України.

Друге: відкрите переслідування політичних опонентів, насамперед колишнього Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко та 12-ти високопосадовців з її уряду. Це включає зокрема такі політично вмотивовані дії проти пані Тимошенко, як: понад 40 викликів на допити, заборона пересуватися по Україні, а відтак скандальний арешт та ув'язнення в Лук'янівському слідчому ізоляторі, де, між іншим, вже вісім місяців утримують колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Луценка. Влада називає це боротьбою з корупцією, а світ, у тому числі й СКУ, називає боротьбою з політичною опозицією чи, ще гірше, боротьбою з демократією.

Третє: брак вповні незалежного правосуддя, про що так спонтанно висловився депутат Державної Думи Росії Костянтин Затулін у відповідь на рішення Конституційного суду України відмінити закон про офіційне використання червоного прапора: “З урахуванням нинішньої ситуації в Україні важко повірити, що на рішення Конституційного суду було неможливо вплинути”. Отож, на його думку, нинішня влада може впливати на суд. Це той самий Затулін, якому нинішні владні структури відмінили статус *persona non grata*.

Четверте: заперечення Голодомору як геноциду українського народу, що є наругою над мільйонами його невинних жертв, а також порушення чинного Закону “Про Голодомор 1932-33 років в Україні”.

П'яте: ухвала антиконституційного закону про використання червоного прапора, який не лише спровокував розкол у суспільстві, але й ще раз показав, як на 15-му році прийняття Конституції України її не шанують.

Шосте: тиск Служби Безпеки на українських патріотів, а зокрема на о. д-ра Бориса Гудзяка, ректора Українського Католицького Університету, і Романа Круцика, голову Київської міської організації “Меморіал”, а також на Руслана Забілого, директора музею-меморіалу “Тюрма на Лонцького”, та на 16 працівників цього музею, яких викликали на допити у кримінальній справі за так зване розголошення державної таємниці, попри те, що українське законодавство не вважає державною таємницею факти про порушення прав і свобод людини, якими займаються вчені цього музею.

Сьоме: введення цензури та тиск на засоби масової інформації, про що заявляли різні українські медійні засоби, як наприклад, 5-ий канал і телеканали 1+1, СТБ, та ТВі.

Восьме: порушення демократичних стандартів під час останніх виборів до місцевих рад, у тому числі й зміни виборчого закону в останні хвилини та перешкоди у реєстрації кандидатів від опозиційної партії “Батьківщина”, що викликає серйозні сумніви відносно наступних, парламенських виборів.

Одночасно з цим іде наступ на національні цінності нашого народу, а також робляться спроби повернути Україну до радянського минулого, як наприклад:

- встановлення пам'ятника найбільшому кату українського народу Сталіну в Запоріжжі та білбордів з його портретом у Севастополі, всупереч тому, що європейське співтовариство офіційно засудило сталінізм, прирівнявши його до нацизму;
- Законопроект “Про мови в Україні”, метою якого є піднести російську мову до рівня другої державної, незважаючи на те, що вона, як колишня імперська мова, витіснила з ужитку рідну мову українського народу;
- *Законопроект України про вищу освіту*, який становить загрозу майбутньому розвитку української освіти, зокрема через намагання “советизувати” вищу школу України;
- демонстративне вивіщення Московського Патріархату та толерування поширення концепції “русского міра”, що фактично спрямована на відновлення радянської імперії.

У зв'язку з таким станом у червні минулого року СКУ передав Президенту Віктору Януковичу *Меморандум про важливі питання, що стосуються України та української діаспори*. За рік часу ми не отримали остаточної відповіді на цей Меморандум, як, до речі, і на переважну більшість наших звернень щодо різних важливих для світового українства питань.

Це говорить за те, що нинішня влада не цікавиться позицією української діаспори і не рахується з нею, про що, між іншим, свідчить і принизлива за змістом і тоном стаття “*Не повчайте Україну, як їй жити*”, яку провладна Партія регіонів розмістила на своєму сайті.

Більше того, коли ішов грубий наступ російських владних структур на дві українські громадські організації – Федеральну національно-культурну автономію українців Росії і Об'єднання українців Росії, та вони готувались до відстоювання перед Верховним Судом Росії права на продовження свого існування, Міністерство закордонних справ України критично висловилося на їхню адресу та заявило про свою ініціативу щодо створення в Росії нової української громадської організації. Це показало, що в критичний момент українська діаспора не може розраховувати на підтримку теперішніх владних структур України, які також не розуміють, що всілякі ініціативи про створення українських неурядових організацій у діаспорі повинні виходити від українських громад, а не від урядових структур.

Тому в серпні минулого року СКУ прийняв курс на розширення співробітництва з високими міжнародними організаціями та урядами країн проживання української діаспори.

Свою позицію щодо різних важливих питань СКУ представив у Європейському Парламенті – на XVI Засіданні Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна; в Організації Об'єднаних Націй – на Міжнародній конференції на тему Чорнобиля; під час зустрічей з представниками Європейського Парламенту і Організації з Безпеки і Співробітництва в Європі та з представниками владних структур країн проживання української діаспори, а також у письмових зверненнях та меморандумах на адресу речників високих міжнародних інституцій. СКУ наголошував на тому, що Україна, яка тепер головує в Комітеті міністрів Ради Європи, буде співгосподарем Євро-2012 та головуватиме в 2013 р. в ОБСЄ, мусить дотримуватись європейської візії, що базується на принципах демократії.

Сучасні події в Україні та реакція на них світової громадськості, у тому числі й СКУ, спричинили ряд заяв та резолюцій з боку лідерів держав та міжнародних урядових і неурядових інституцій, як наприклад:

- резолюція Європейського Парламенту про зниження в Україні поваги до демократії та плюралізму після останніх президентських виборів;
- заяви уряду США та НАТО про стурбованість переслідуванням політичної опозиції та резолюція Європейського Парламенту в справі Юлії Тимошенко та інших членів колишнього уряду;
- резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи про утиски громадянського суспільства та політичних активістів спецслужбами України;
- заява комісара Європейського Союзу з питань політики сусідства про те, що зближення з Європою може відбутись тільки тоді, коли Україна забезпечить свободу преси та не буде переслідувати опозицію;
- заява Прем'єр-міністра Канади Стівена Гарпера під час офіційного візиту до України, що Канада далі буде надійним партнером України за умови дотримання нею принципів миру, демократії і свободи;
- заяви голови делегації Європарламенту до Комітету парламентського співробітництва ЄС-Україна про різні порушення під час останніх виборів до місцевих рад в Україні та про тиск на Національний університет *“Києво-Могилянська академія”* та

- заява Верховного комісара у справах національних меншин ОБСЄ щодо Законопроекту *“Про мови в Україні”*, у якій наголошується, що всяке послаблення державної мови суперечить духу *Європейської хартії регіональних мов або мов меншин*.

СКУ також закликав представників високих європейських інституцій:

- сприяти інтеграції України в європейське суспільство, що стосується і угоди про асоціацію між ЄС та Україною;
- здійснювати більш ефективні зв'язки з українським населенням, у тому числі надати безвізовий режим для українців, які подорожують до країн, що потребують шенгенської візи та
- засудити і нейтралізувати намагання Росії перешкодити євроінтеграції України.

Одночасно з відстоюванням інтересів українського народу в Україні СКУ захищає людські та національні права українців діаспори. Цього року ми порушили справи, що стосуються намагання владних структур Росії ліквідувати дві найбільші українські громадські неурядові організації та припинити діяльність Бібліотеки української літератури у Москві, а також виступили на захист української національної меншини в Угорщині у зв'язку з порушенням виборчого законодавства до органів Державного самоврядування. СКУ також долучився до повернення 21-го березня цього року Народного дому в Перемишлі українській громаді Польщі, який у неї було несправедливо відібрано у 1947 році під час акції *“Вісла”*.

Такою діяльністю ми даємо відчуття, що українська організована спільнота є великою силою у відстоюванні своїх інтересів та інтересів України і українського народу.

Сьогодні хочу запевнити, що СКУ та наші складові організації готові і далі спільно з українським народом в Україні охороняти та утверджувати українську незалежність, демократизувати і українізувати Україну, стояти на захисті її європейського вибору та охороняти людські і національні права українців незалежно від місця їхнього проживання.

Я також хочу наголосити, що саме від українського народу буде залежати майбутнє Української держави. Це покладає на нас усіх велику відповідальність перед наступними поколіннями, а також перед тими, хто століттями відстоював право нашого народу бути господарем на своїй землі. Як слушно заявив великий український поет Олег Ольжич, якого у 1944 р. замордували нацисти у концентраційному таборі Заксенгаузен:

*“Державу не твориться в будучині,
Державу будується нині”.*

Нині, дбаючи за Україну як незалежну державу, слід:

- піднести духовну та національну свідомість українців;
- шанувати та зберігати демократичні цінності;
- дотримуватись Конституції України та принципів верховенства права і незалежного правосуддя;
- йти шляхом інтеграції України до Європейського Союзу;

- забезпечити повну енергетичну незалежність України та
- підносити загальний рівень добробуту населення і сприяти розвитку середнього класу.

Якщо з Божим провидінням український народ подолав надзвичайно страшні випробування 20-го століття, він обов'язково подолає і теперішні кризи в Україні.

Для цього необхідна єдність усього українського народу, навколо національної ідеї – ідеї української державності, впевненість у своїх силах, велика праця і жертвовність, до чого я Вас сьогодні закликаю.

Насамкінець, користуючись нагодою, хочу пригадати, що у грудні 2010 р. Уповноважена з прав людини Верховної Ради України Ніна Карпачова, коментуючи арешти попередніх урядовців, заявила, що Україна є лідером у Європі щодо масового застосування арештів та що така ситуація ганебна. Закликаю владні та судові структури України далі не погіршувати цю ситуацію, а навпаки, – прислухатись до голосу світового співтовариства та припинити повернення України до авторитарної системи управління та до радянського минулого і звільнити з-під арешту політичних опонентів, экс-Прем'єр-міністра Юлію Тимошенко та экс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка, а також звільнити з посади міністра освіти Дмитра Табачника.

Слава Україні!

Евген Чолій

Київ, Україна
19 серпня 2011 р.